

Diarienummer: Inbjudan att lämna synpunkter till utredning S 2021:04

Inskickat: 2023-02-28

Ansvarig tjänsteman: Charlotte Hell

Från:

Svensk Dagligvaruhandel

Till:

Utredningssekreterare Fredrik Robertsson, Regeringskansliet

Inbjudan att lämna synpunkter på utredningen om författningsberedskap inför framtida pandemier (S 2021:04)

Svensk Dagligvaruhandel är branschorganisationen för dagligvaruhandeln i Sverige. Våra medlemsföretag är Axfood AB, City Gross AB, Coop Sverige AB, ICA Sverige AB, Lidl Sverige KB och Livsmedelshandlarna. Tillsammans står vi för drygt 95 % av dagligvaruhandeln i Sverige, med butiker över hela landet. Dagligvaruhandeln sysselsätter runt 95 000 personer, varav en tredjedel är unga (15-24 år).

Svensk Dagligvaruhandels synpunkter

Svensk Dagligvaruhandel tackar för möjligheten att inkomma med synpunkter och har följande att anföra.

Generella synpunkter på regleringen gällande folksamlingar och trängsel och kommunikationen med myndigheter

I början av pandemin innebar bristen på gemensamma definitioner (till exempel vad tillräckligt avstånd innebar) stora utmaningar för dagligvaruhandelns verksamhet. De dåvarande bristerna ledde dock i slutändan till en stärkt samverkan inom dagligvarubranschen då det blev nödvändigt att göra branschgemensamma tolkningar av föreskrifterna, för att kunna kommunicera ut gällande riktlinjer till samtliga butiker i landet.

Ett viktigt beslut som dock kom sent under pandemin var att livsmedelsbutiker till slut klassades som samhällskritisk verksamhet. Denna klassificering anser vi även bör bestå framgent.

Svensk Dagligvaruhandel anser vidare att en snabb, tydlig och konstruktiv dialog mellan verksamhetsutövare och myndigheter är central, då det skapar förutsättningar för en likvärdig och enhetlig riskbedömning i samtliga butiker. Under pandemin upplevde vi att det ibland var svårt att förutse vilka restriktioner de nya föreskrifterna skulle innehålla. Bristen på framförhållning ledde dessvärre ibland till pressade situationer där branschen snabbt behövde enas om gemensamma tolkningar. Vi önskar därför i framtiden en större förutsebarhet för att kunna säkerställa att hela branschen hinner göra en branschgemensam tolkning.

Vi upplevde även att vissa föreskrifter var väldigt detaljerade och inte helt anpassade för livsmedelsbutiker. Detta försvårade därför möjligheten att snabbt implementera nya riktlinjer i butik.

Förutom en större förutsebarhet vållade vissa allmänna rekommendationer problem för branschen. Ett exempel var otydligheten kring vilken skyddsutrustning som rekommenderades och det fanns även problem med tillgången av rekommenderad utrustning. En aspekt som vi dock upplevde fungerade väl var Länsstyrelsen i Dalarnas kontroll som fungerade som ett bra stöd för dagligvaruhandeln i arbetet med efterlevnaden.

Svensk Dagligvaruhandel anser att begränsningen av antal kunder som fick vistas i butik var bra även om det inledningsvis fanns vissa utmaningar med vad som avsågs med "aktiv yta" i butiken.

Synpunkter på vilka rättsliga och praktiska möjligheter verksamhetsutövarna hade att ingripa mot besökare som inte respekterade t.ex. regler om sällskapsstorlek eller avstånd

Det var under pandemin inte möjligt för butikerna att avhysa kunder som inte efterlevde regelverket. Detta då dagligvarubutikerna inte hade den befogenheten.

Förslag kring vad en framtida reglering bör innehålla och hur den bör konstrueras

Svensk Dagligvaruhandel anser att en framtida reglering bör vara riskbaserad och tydlig. Det är också viktigt att reglerna är möjliga att implementera och att varje verksamhets ansvar är anpassat efter den befogenhet som verksamheten har. Det är därtill viktigt att butiksmedarbetarna inte åläggs något personligt ansvar utan att det är upp till varje privatperson att följa aktuella rekommendationer. Sammantaget vill vi gärna se få men tydliga regler som har förankrats genom en tidigare remittering till berörda parter och därmed har ett brett stöd inom berörda delar av näringslivet.